

Flexiblare och frivilliga kollektivavtal

Vad gäller frågan?

Idag är det ca hälften av företagen med 1-49 anställda som inte har och inte vill ha kollektivavtal. Av de som har kollektivavtal har en femtedel tvingats skriva på avtalen efter fackliga påtryckningar. Drygt fyrtio procent av de företag som har kollektivavtal ser det som ett stöd i verksamheten medan närmare 40 procent anser att kollektivavtalet är ett problem.

En arbetsgivare som blir varslad om en stridsåtgärd måste kunna få det prövat i domstol om stridsåtgärdens mål kan anses stå i rimlig proportion till de sannolika konsekvenserna för företaget. Sådana regler finns i andra länder och är också en del av EU-reglerna, men finns inte inskrivet i svensk lagstiftning. Med en sådan regel i svensk lag blir det tydligt att det inte är tillåtet att sätta ett företag som har rimliga villkor i blockad för att tvinga fram ett kollektivavtal. En annan viktig förändring vore att förbjuda sympatiåtgärder. I många länder i Europa är dessa åtgärder olagliga. Genom att förbjuda sympatiåtgärder undviker man att företag med gällande kollektivavtal dras in i konflikter som de inte själva kan påverka.

När tvångsmöjligheterna minskas kommer även fackföreningarna att bli mer villiga att utforma avtalen på ett mer flexibelt sätt som passar fler företag. Framförallt behöver avtalen ta hänsyn till de mindre företagens speciella situation.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill ha flexiblare och frivilliga kollektivavtal

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Längre provanställningar

Vad gäller frågan?

Idag gäller att provanställning får vara i längst sex månader.

I debatten sägs ofta att det inte behövs längre provanställningar för att arbetsgivaren istället kan anställa en ny person upp till två år enligt reglerna om allmän visstidsanställning. Vad man då missar är att det inte går att enkelt avbryta en sådan anställning i förtid (vilket man kan med provanställning), om det skulle behövas.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill att provanställning ska kunna vara upp till ett år.

Många företag har svårt att hitta rätt utbildad personal. Företagen måste då i praktiken utbilda ny arbetskraft och då är ett halvår för kort tid. Att förlänga provanställningstiden upp till ett år skulle ge positiva effekter på ungdomsjobben.

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Reformera turordningsreglerna

Vad gäller frågan?

När ett företag måste vidta uppsägningar på grund av arbetsbrist innebär turordningsreglerna de arbetstagare som har längst anställningstid får vara kvar även om de inte har de bästa kvalifikationerna.

Småföretag missgynnas

Om ett företag hamnar i kris och behöver säga upp personal innebär turordningsreglerna att företaget får svårt att behålla kompetensen. För att få stanna kvar räcker det att ha tillräckliga kvalifikationer och längre anställningstid. Reglerna tar alltså inte hänsyn till vad som är bäst för företagets överlevnadsmöjlighet.

Småföretag utan kollektivavtal saknar dessutom helt möjligheten att förhandla bort eller köpa bort regelverket, som stora företag kan göra, vilket ger små företag sämre läge.

Skapar falsk trygghet

För den enskilde betyder möjligheten att förhandla bort regelverket en falsk trygghet. Man får inte den plats i turordningskön man trodde att man hade. Förhandlingsrätten innebär också att facket får bestämma den framtida bemanningen av ett företag i kris. Detta kan också minska möjligheten för företaget att överleva, vilket innebär att tryggheten för den enskilde urholkats ännu mer.

Det är dessutom så att verklig trygghet inte ligger i att det finns en viss turordningslista utan i att företaget där man arbetar är välmående och att man, om man skulle bli uppsagd, har lätt att få arbete på en väl fungerande arbetsmarknad.

Ger en trögare arbetsmarknad

Reglerna gör att anställda tvekar att byta ut en anställning med lång anställningstid och upplevd anställningstrygghet mot en nyanställning. Det är även så att många arbetar kvar på arbetsplatser där de inte riktigt trivs, vilket skapar ohälsa och minskad produktivitet. Det ger en svagare strukturomvandling på arbetsmarknaden med sämre produktivitet och tillväxt. Turordningsreglerna gör det också svårare för yngre personer och personer med invandrarbakgrund att etablera sig på arbetsmarknaden.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill utvidga det undantag för två personer som idag finns för att säkra nödvändig kompetens i riktigt små företag (högst tio anställda). Företagarna anser att det ska krävas saklig grund vid alla former av uppsägningar. Och arbetsbrist är saklig grund.

Företagarna vill att mindre företag (1-10 anställda) helt ska undantas från turordningsreglerna och att upp till 20 anställda ska kunna undantas i större företag. Företagarna menar också att det bör tillsättas en utredning för att se om a-kassan bör höjas i samband med en sådan ändring av turordningsreglerna. Detta kombinerat med en avtrappning av ersättningsbeloppen under arbetslösheten. Det skulle kunna finansieras med hjälp av en minskning av stödåtgärder vid arbetslöshet.

Företagarnas trappa för turordningsundantag

Antal personer som får undantas	Företagsstorlek
10 (som mest)	1-10
14 (som mest)	11-20
16	21-30
18	31-40
20	41 –

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Stoppa "rätten" till heltid

Vad gäller frågan?

Den rödgröna oppositionen vill att den som jobbar deltid ska ha rätt att kräva heltidsanställning. Företagarna anser att arbetsgivare måste få anpassa arbetsstyrkan efter verkligheten och inte efter politiska idéer. Om arbetsgivaren har behov av att anställa på heltid så gör man det. Det är inget som ska lagstiftas fram som i en planekonomi. Om lagstiftaren lägger sig i arbetsplaneringen blir det mer riskabelt att anställa. Det leder till färre jobb och till sämre ekonomi för Sverige.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill stoppa förslaget att de som jobbar deltid ska ha rätt att kräva heltid.

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se